

Tematické okruhy k zápočtovému testu z morfologie (CJA006) – M. Ziková

1. Vnitřní struktura slova

- morfém jako základní stavební jednotka, typy morfémů: kořeny (sémantické + gramatické rysy), afixy + klitiky (gramatické rysy)
- morfematická analýza: rozklad na bezprostřední složky, izolace morfémů – komutační (substituční) test
- struktura slova je hierarchická (jedna z bezprostředních složek má fci hlavy), princip kompozicionality (produktivní vs. lexikalizované struktury)

- alomorfie – variabilita formy morfému: fonologicky podmíněná, morfologicky podmíněná
- morfonologické alternace (základní/odvozená alternanta), supletivní kořeny
- distribuce alomorfů gramatických m.: levý vs. pravý kontext, morfologický vs. fonologický
- alomorfie vs. homonymie vs. synkretismus

2. Kategorizace slov a morfémů

- otevřené (N, A, V) vs. uzavřené třídy slov
- testy na třídy
- nejen slova, ale i kořeny a afixy jsou N, A, V

Lit. ad 2, 3: Sportiche, Erhart, MČ 1 (oddíl Morfonologie a morfémika)

3. Jména a jejich gramatické vlastnosti

- syntaktická distribuce
- gramatické rysy: gramatický rod, číslo (+ vlastnosti číslovek), strukturní pády vs. nestrukturní pády (+ vlastnosti předložek)
- deklinace – typy synkretismu

4. Adjektiva a jejich gramatické vlastnosti

- adjektivní deklinace: složená, jmenná, smíšená
- složené vs. jmenné tvary adj.: jejich morfologické vlastnosti a syntaktická distribuce

5. Slovesa a jejich gramatické vlastnosti

- gramatické rysy: osoba/číslo (+ vlastnosti osobních zájmen), čas, vid
- finitní, nefinitní tvary sloves (infinitiv, přechodníky, participia): gramatické vlastnosti, morfematická struktura, syntaktická distribuce

Lit. ad 3, 4, 5: PMČ, hesla z ESČ